

ЗИГМУНД ФРОЙД УНВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ ректора ЗФУУ
№ 38 від 22.09.2023**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА
АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗФУУ**

КИЇВ – 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ЗФУУ розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. №579, Положення про організацію освітнього процесу ЗФУУ введеного в дію наказом директора ТОВ «ЗФУУ» №4 від 10.05.2023 р., інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту ЗФУУ.

1.2. Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу ЗФУУ на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу вітчизняних іноземних закладів вищої освіти/ наукових установ (далі – вітчизняні/іноземні учасники) в ЗФУУ.

1.3. Учасники освітнього процесу ЗФУУ, а саме здобувачі освітніх ступенів бакалавра, магістра, освітньо-наукового ступеня доктора філософії, здобувачі наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічні працівники й інші учасники освітнього процесу та вітчизняні/іноземні учасники і ЗВО (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між ЗФУУ та вітчизняним ЗВО (науковою установою) або його основним структурним підрозділом та іноземними ЗВО (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією та керівництвом інституту/факультету ЗФУУ, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.5. Загально-організаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення/ підтримку зв'язків із закладами вищої освіти/ науковими установами – партнерами, інформування інститутів, кафедр щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює управління міжнародного співробітництва ЗФУУ.

1.6. Організаційний супровід програм академічної мобільності в ЗФУУ – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо забезпечує управління міжнародного співробітництва ЗФУУ за підтримки Центру навчально-методичного забезпечення та змісту освіти та Центру організації наукової роботи та новацій в освітньому процесі, а також координаторів академічної мобільності в Президентському та Всеукраїнському університетах ЗФУУ.

1.7. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу ЗФУУ у закладах вищої освіти/ наукових установах – партнерах в межах України;

- міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу ЗФУУ у закладах вищої освіти/ наукових установах – партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками в ЗФУУ.

Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання у ЗВО, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше ЗВО;

- кредитна мобільність – навчання у ЗВО, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів ЄКТС та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у ЗВО постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу.

Термін навчання за програмами кредитної мобільності у своїй сукупності не повинен перевищувати один академічний рік за весь період навчання учасника освітнього процесу в ЗФУУ. При цьому загальний період навчання для таких учасників освітнього процесу за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.8. Навчання вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між ЗФУУ та партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту ЗФУУ та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту ЗФУУ та партнерів.

1.9. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти ЗФУУ спрямована на підвищення якості освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізації стандартів вищої освіти, забезпечення конкурентоспроможності випускників ЗФУУ як на українському, так і міжнародному ринках освітніх послуг і праці, залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до освітньої діяльності в ЗФУУ, набуття здобувачами вищої освіти досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

1.10. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, які здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії в ЗФУУ, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування;
- інші форми: участь у міжнародних конференціях за кордоном; участь у free-mover програмах – програмах вільного слухача). Free-mover – студенти, які організують своє навчання в зарубіжних ЗВО самостійно.

1.11. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

- участь у спільних проєктах;
- участь у міжнародних конференціях за кордоном;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації;
- інше (майстер класи, індивідуальні виставки за кордоном тощо).

2. Організаційне забезпечення академічної мобільності

2.1. Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснює проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва через управління

міжнародного співробітництва, Інститут забезпечення якості вищої освіти та деканати інститутів.

2.2. До участі в програмах академічної мобільності допускаються здобувачі вищої освіти, починаючи з другого курсу, які успішно навчаються на I-му (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) та II-му (другого (магістерського) рівня вищої освіти) освітніх рівнях, а також аспіранти, докторанти, науково-педагогічні, наукові працівники ЗФУУ. Під успішним навчанням мається на увазі висока академічна успішність з середнім балом не нижче 80. Під час участі у програмах кредитної академічної мобільності і по її завершенні учасники відповідних програм залишаються здобувачами вищої освіти того самого освітнього рівня.

2.3. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів вищої освіти та процедура їх подання регламентується угодами між ЗФУУ та ЗВО-партнерами.

2.4. Етапи, тривалість та зміст навчання у ЗВО-партнерах визначаються узгодженими навчальними планами та графіками освітнього процесу, які затверджені керівництвом ЗФУУ та ЗВО-партнерів.

2.5. При формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного та/або змішаного навчання. Формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти за певним напрямом передбачає можливість індивідуального вибору змістовних модулів (дисциплін) з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

2.6. Учасники академічної мобільності, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до ЗВО/ наукових установ – партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного ЗВО/ наукової установи.

2.7. У випадку, якщо учасник академічної мобільності ЗФУУ бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає учаснику освітнього процесу грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

2.8. Відбір учасників академічної мобільності ЗФУУ для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі, за нижченаведеними критеріями, але не обмежуючись ними: з урахуванням рейтингу їх успішності (відсутність академічних заборгованостей впродовж останнього навчального року, що підтверджується візою декана чи координатора академічної мобільності відповідного факультету/ інституту на рекомендаційному листі), участі у науковій роботі (наявність наукових публікацій (тези конференцій, наукові статті тощо), перемога в освітніх, наукових конкурсах та олімпіадах (дипломи переможців I-III ступенів), рекомендаційних листів, наданого мотиваційного листа та рівня володіння іноземною мовою (не нижче рівня B2). Інститути ЗФУУ мають право на встановлення додаткових критеріїв відбору учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності.

2.9. Тривалість навчання здобувачів вищої освіти ЗФУУ за програмами кредитної мобільності має становити один семестр чи один академічний рік, якщо інше не передбачене умовами програми. Здобувачам вищої освіти, які навчаються за освітнім

ступенем магістра, рекомендована участь у програмах міжнародної кредитної академічної мобільності тривалістю один семестр, якщо інше не передбачене умовами програми.

2.10. Здобувачами вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність впродовж навчання, здійснення наукової діяльності в іншому ЗВО (науковій установі) на території України або за її межами гарантується збереження місця навчання. Такі особи не відраховуються зі складу студентів ЗФУУ та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

2.12. Для осіб, які направляються на навчання, складається індивідуальний навчальний план на основі робочого навчального плану за спеціальністю відповідного курсу/семестру та затвердженої зарубіжним ЗВО програми проходження навчання та надаються наступні документи:

- подання або заява на ім'я ректора із візами-погодженнями декана/ директора інституту, резолюцією керівника управління міжнародного співробітництва, проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва;

- копія запрошення та його переклад, завірений управлінням міжнародного співробітництва або координатором академічної мобільності інституту;

- Договір про академічну мобільність між ЗФУУ та учасником освітнього процесу (Договір про навчання чи Договір про практику/стажування – для здобувачів вищої освіти);

- Договір про навчання (Learning Agreement on Academic Mobility Programme) між ЗФУУ, учасником освітнього процесу та закладом вищої освіти/науковою установою – партнером (для здобувачів вищої освіти, аспірантів) (оформляється за потреби);

- Індивідуальний навчальний план академічної мобільності (для здобувачів вищої освіти), підписаний учасником освітнього процесу, координатором академічної мобільності та затверджений деканом /директором інституту або їх заступниками (оформляється за потреби). Документи зазначені в пункті 2.12. подаються до управління міжнародного співробітництва не пізніше ніж за сім календарних днів до початку програми академічної мобільності.

2.13. Здобувач вищої освіти, крім вивчення обов'язкових навчальних дисциплін у ЗВО-партнері, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням ЗФУУ.

2.14. На підставі отриманих у ЗВО-партнерах, сертифікатів, рейтингів та оцінок за системою ECTS, модулі чи навчальні дисципліни, які вивчаються за навчальними планами в ЗФУУ, можуть бути перезараховані.

2.15. Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність у межах угод про співробітництво з ЗФУУ, можуть бути зараховані на навчання до ЗФУУ:

Перелік необхідних документів для іноземних учасників академічної мобільності:

- подання від факультету/ інституту на ім'я ректора із візами-погодженнями декана факультету/ директора інституту, резолюцією начальника управління міжнародного співробітництва проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва;

- копія запрошення;

- Договір про академічну мобільність між ЗФУУ та учасником академічної мобільності.

2.16. Науково-педагогічні, наукові працівники ЗФУУ можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності.

2.17. Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності:

2.17.1. здобувач вищої освіти оплачує навчання за програмою академічної мобільності за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб; за рахунок коштів міжнародних програм та організацій; на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти;

2.17.7. науковий, науково-педагогічний працівник ЗФУУ не отримує кошти на відрядження, якщо він має повне фінансування участі у програмі академічної мобільності;

2.17.8. оплата праці наукового, науково-педагогічного працівника відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до двох років, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

3. Визнання результатів програми академічної мобільності в ЗФУУ

3.1. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із ЗВО-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS.

3.2. У разі навчання здобувача вищої освіти ЗФУУ у ЗВО-партнері, з метою отримання за результатами державної атестації документів про вищу освіту ЗФУУ та зарубіжного ЗВО-партнера, може здійснюватися складання академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

3.3. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за період навчання у закладі вищої освіти-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в ЗФУУ.

3.4. Атестація учасників академічної мобільності ЗФУУ, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється відповідними інститутами у порядку, встановленому в ЗФУУ.

4. Права та обов'язки учасників академічної мобільності закладів вищої освіти-партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності

4.1. Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у ЗВО-партнерах тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування: навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у ЗВО-партнері, або результатів досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітній рівень встановленого у ЗВО-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання здобувача вищої освіти.

4.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- не пізніше визначеної дати прибути до місця виконання програми академічної мобільності;
- дотримуватися під час виконання програми академічної мобільності законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів ЗВО-партнера;
- успішно виконати програму академічної мобільності за затвердженим індивідуальним навчальним планом та Договором про навчання чи про практику/стажування;
- вчасно повернутися до ЗФУУ після завершення програми академічної мобільності у ЗВО-партнері.

5. Порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності

5.1. По завершенню програми учасник освітнього процесу представляє у деканат інституту та управління міжнародного співробітництва:

- звіт у письмовій формі, завізований куратором програми академічної мобільності ЗВО/ наукової установи-партнера (співробітники ЗФУУ подають копію звіту також до відділу кадрів). ЗФУУ має право у встановленому порядку за поданням відповідної кафедри, зарахувати як виконання навчального плану підготовки підтверджені академічною довідкою результати навчання у зарубіжному ЗВО. Зарахування є можливим за умови, коли зміст (очікувані результати навчання) навчальних дисциплін, практик збігається, а обсяг кредитів – не менш як на 75%.

- копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної мобільності (Сертифікат, Диплом, Академічну довідку, виписку навчальних досягнень – Transcript of Records);

- копію закордонного паспорту із ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (необхідно звернути увагу, що відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

5.2. Здобувач вищої освіти, який навчався в зарубіжному ЗВО під час семестру не більш як 2 місяці, складає сесію у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Якщо строк навчання у зарубіжному ЗВО становить понад 2 місяці та/або збігається з терміном переведення сесії в ЗФУУ, наказом ректора здобувачеві може бути затверджено індивідуальний графік складання семестрового підсумкового контролю, захисту курсових робіт тощо:

- при поверненні до ЗФУУ під час навчального року – упродовж 1 місяця після повернення;
- при поверненні до ЗФУУ під час літніх канікул – упродовж першого місяця наступного семестру.

5.3. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у ЗВО/ науковій установі - партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до ЗФУУ йому може бути запропоновано індивідуальний

графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

6. Організаційне забезпечення академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових працівників та інших Учасників.

6.1. Науково-педагогічні, наукові працівники ЗФУУ можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного Договору про участь у програмі академічної мобільності за погодження завідувача кафедри, координатором програми академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в ЗФУУ до одного року.

6.2. В окремих випадках, у разі неможливості забезпечення реалізації освітнього процесу науково-педагогічними працівниками із-за бажання взяти участь у програмах, академічної мобільності, їх навчальне навантаження на період участі може виконуватися на умовах погодинної оплати іншими науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності з числа викладачів кафедри за погодженням викладача, який бере участь у програмі академічної мобільності, завідувача кафедри та декана / директора інституту без збереження заробітної плати

6.3. Іноземні наукові, педагогічні працівники ЗВО/ наукових установ, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в ЗФУУ мають усі права та обов'язки його працівників (фінансові умови провадження професійної діяльності іноземних учасників в ЗФУУ фіксуються додатково в рамках відповідних угод, договорів тощо).

6.4. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення ЗФУУ та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між ЗФУУ та запрошеною особою.